

PRESSMEDDELANDE nr 192/22

Luxemburg, den 30 november 2022

Tribunalens dom i mål T-101/18 | Österrike / kommissionen

Uppförandet av nya kärnreaktorer: tribunalen avfärdar Österrikes invändningar mot ungerskt investeringsstöd som godkänts av kommissionen

Genom beslut av den 6 mars 2017¹ (nedan kallat det angripna beslutet) godkände Europeiska kommissionen det av Ungern anmälda investeringsstödet till förmån för det statliga företaget MVM Paks II Nuclear Power Plant Development Private Company Limited by Shares (nedan kallat bolaget Paks II) avseende driften av två kärnreaktorer som byggs vid Paks kärnkraftverk och som gradvis ska ersätta de fyra kärnreaktorer som redan är i drift på anläggningen.

Detta investeringsstöd (nedan kallat det aktuella stödet), som huvudsakligen består i att nya kärnreaktorer gratis ställs till förfogande för drift för bolaget Paks II, finansieras till stor del genom ett lån i form av en förnybar kreditlinje på 10 miljarder euro som Ryssland beviljat Ungern inom ramen för ett mellanstatligt avtal om samarbete på området för fredligt kärnsamarbete. I enlighet med detta avtal anförtroddes bolaget Nizhny Novgorod Engineering Company Atomenergoproekt (nedan kallat JSC NIAEP) genom direkt tilldelning uppdraget att bygga de nya kärnreaktorerna.

I det angripna beslutet fastställde kommissionen att det aktuella stödet var förenligt med den inre marknaden på vissa villkor, i enlighet med artikel 107.3 c FEUF. Enligt denna bestämmelse kan stöd för att underlätta utveckling av vissa näringsverksamheter eller vissa regioner anses vara förenligt med den inre marknaden, förutsatt att det inte påverkar handeln i negativ riktning i en omfattning som strider mot det gemensamma intresset.

Österrike väckte talan om ogiltigförklaring av det angripna beslutet.

Tribunalens bedömning

Tribunalen finner för det första att talan inte kan vinna bifall på den grunden att det angripna beslutet var rättsstridigt därför att kommissionen förklarat det aktuella stödet vara förenligt med den inre marknaden trots att den direkta tilldelningen till bolaget JSC NIAEP av kontraktet om uppförandet av de nya kärnreaktorerna stred mot unionens bestämmelser om offentlig upphandling.

Österrike har bland annat gjort gällande att eftersom tilldelningen av kontraktet avseende uppförande av de nya kärnreaktorerna utgjorde ett villkor som hade ett oupplösligt samband med det aktuella stödet, var kommissionen skyldig att även pröva tilldelningen av kontraktet mot bakgrund av unionsbestämmelserna om offentlig

¹ Kommissionens beslut (EU) 2017/2112 av den 6 mars 2017 om den åtgärd/den stödordning/det statliga stöd SA.38454 – 2015/C (f.d. 2015/N) som Ungern planerar att genomföra till förmån för utvecklingen av två nya kärnkraftsreaktorer vid kärnkraftverket Paks II (EUT L 317, 2017, s. 45).

upphandling. Enligt Österrike framgår det dessutom av domen Österrike/kommissionen² att kommissionen borde ha bedömt det aktuella stödet mot bakgrund av de unionsrättsliga bestämmelserna om offentlig upphandling, oberoende av huruvida tilldelningen av byggkontraktet utgjorde ett villkor som hade ett oupplösligt samband med stödet.

Tribunalen avfärdar inledningsvis Österrikes argument som grundar sig på domen i målet Österrike/kommissionen. Visserligen följer det av den domen att den ekonomiska verksamhet som främjas genom stödet måste vara förenlig med unionsrätten. Österrike har i förevarande fall dock inte åberopat någon överträdelse av unionsrätten som skulle ha skett till följd av den understödda verksamheten, det vill säga kärnenergiproduktionen. Det framgår inte heller av den domen att domstolen avsåg att utvidga omfattningen av den kontroll som kommissionen gör under det förfarandet som syftar till att förvissa sig om att ett statligt stöd är förenligt med den inre marknaden, och därigenom avsåg att överge sin rättspraxis enligt vilken det ska göras en åtskillnad mellan de villkor som har ett oupplösligt samband med föremålet för stödet och de villkor som inte har det.

Ett erkännande av en skyldighet för kommissionen att, i ett förfarande som syftar till att kontrollera huruvida ett statligt stöd är förenligt med den inre marknaden, slutgiltigt ta ställning till huruvida det föreligger en överträdelse av andra unionsrättsliga bestämmelser än bestämmelserna om statligt stöd, oavsett sambandet mellan stödsvillkoret och stödets föremål, skulle strida dels mot de handläggningsregler och garantier till skydd för enskilda som är specifika för de förfaranden som särskilt inrättats för att kontrollera tillämpningen av dessa bestämmelser, dels mot principen om de administrativa förfarandenas och rättsmedlens autonomi.

Mot bakgrund av dessa förtydliganden konstaterar tribunalen därefter att tilldelningsbeslutet avseende kontraktet om uppförandet av de två nya kärnreaktorerna, vilket fattades innan stödåtgärden vidtogs, inte utgör ett villkor som har ett oupplösligt samband med stödets föremål. Genomförandet av en offentlig upphandling och ett eventuellt val av ett annat företag för uppförandet av reaktorerna skulle varken påverka stödets föremål, det vill säga tillhandahållandet utan ersättning av två nya kärnreaktorer för drift, eller mottagaren av stödet, som är bolaget Paks II. Dessutom, även om ett upphandlingsförfarande hade haft en inverkan på stödbeloppet, vilket Österrike inte har visat, skulle en sådan omständighet i sig inte ha medfört några konsekvenser för den fördel som stödet medförde för stödmottagaren, det vill säga gratis tillhandahållande av två nya kärnreaktorer för drift.

Tribunalen understryker slutligen att kommissionen, i motsats till vad Österrike har gjort gällande, hade fog för att i det angripna beslutet hänvisa till sin bedömning inom ramen för ett tidigare fördragsbrottsförfarande, där kommissionen dragit slutsatsen att det inte stred mot unionsrätten på området för offentlig upphandling att direkt tilldela bolaget JSC NIAEP uppdraget att uppföra två nya kärnreaktorer. Rättssäkerhetsprincipen utesluter nämligen att kommissionen kan ompröva tilldelningen av byggkontraktet inom ramen för ett förfarande angående statligt stöd när det inte har framkommit nya uppgifter sedan den tidpunkt då kommissionen beslutade att avsluta fördragsbrottsförfarandet.

För det andra underkänner tribunalen grunderna om att förekomsten av oproportionerlig snedvridning av konkurrensen och ojämlig behandling lett till att producenter av förnybar energi uteslutits från den avreglerade inre marknaden för el. Tribunalen erinrar i detta avseende om att medlemsstaterna är fria att bestämma sammansättningen av sin energiförsörjning och att kommissionen inte kan kräva att statens finansiering ska användas till alternativa energikällor.

För det tredje finner tribunalen, efter att ha underkänt grunden avseende förstärkande eller skapande av en dominerande ställning på marknaden, att talan inte heller kan bifallas på den grund som avser likviditetsrisken för den ungerska grossistmarknaden för el.

² Dom av den 22 september 2020, Österrike/kommissionen, [C 594/18 P](#) (se även [pressmeddelande nr 112/20](#)).

PÅPEKANDE: Syftet med talan om ogiltigförklaring är att rättsakter som har antagits av unionens institutioner och som strider mot unionsrätten ska ogiltigförklaras. Medlemsstaterna, de europeiska institutionerna och enskilda får, på vissa villkor, väcka talan om ogiltigförklaring vid domstolen eller tribunalen. Om talan är välgrundad ska rättsakten ogiltigförklaras. Den berörda institutionen måste fylla det rättsliga tomrum som kan uppkomma till följd av att rättsakten ogiltigförklaras.

PÅPEKANDE: Tribunalens avgörande kan överklagas till domstolen inom två månader och tio dagar från delgivningen.

Detta är en icke-officiell handling avsedd för massmedia och den är inte bindande för tribunalen.

Domen i [fulltext](#) publiceras på webbplatsen CURIA dagen för avkunnandet.

Kontaktperson för press: Gitte Stadler ☎ (+352 4303 3127)

Bilder från uppläsningen av domen finns tillgängliga på "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106

Håll dig uppdaterad!

